Energie Management Actieplan
GRIND Advies B.V.

Januari t/m juni 2023

Projectgegevens

Titel: Energie Management Actieplan GRIND Advies B.V. Januari t/m juni 2023

Versiedatum: 2 oktober 2023

Opdrachtgever: GRIND Advies B.V.

Auteur(s): Stijn Wentink

GRIND Advies B.V.

Zijpendaalseweg 8

6814 CK Arnhem

Tel: 026 – 352 9532

Mail: info@grindadvies.nl

www.grindadvies.nl

Inhoud

1. Inleiding 3
2. Leeswijzer – conform ISO 50001 4
3. Stuurcyclus 5
4. Reductiedoelstellingen ten opzichte van het referentiejaar 7
4.1 Algemeen 7
4.2 Kwantitatieve reductiedoelstelling(en) per jaar per scope 8
5. Plan van Aanpak 10
5.1 Maatregelen scope 1 10
5.2 Maatregelen scope 2 10
5.3 Overige maatregelen 12
5.4 Maatregellijst 13
6. Monitoring en meting 16
6.1 Rapportage monitoring en meting 16
6.2 Energieprestatie-indicatoren (EnPI's) 16
7. Actieplan 17
7.1 Verantwoordelijke(n) 17
7.2 Actieplan 17

1. Inleiding

Dit rapport beschrijft het Energie Management Actieplan van GRIND Advies B.V. Dit rapport voldoet aan de eisen 3.B.1. en 3.B.2. van de CO_2-Prestatieladdder. Dit Energie Management Actieplan is opgesteld conform de normen uit ISO 50001. De doelstelling van het Energie Management Actieplan is te komen tot continue verbetering en vermindering van de CO_2-uitstoot van GRIND Advies B.V.

GRIND Advies B.V. verkrijgt inzicht in de energieprestaties van haar bedrijfsvoering en de CO_2-emissies als gevolg hiervan, door het opstellen van de emissie-inventaris en de CO_2-footprint. Dit is de input voor de op te stellen reductiedoelstellingen. Deze doelstellingen zullen ambitieus zijn, omdat GRIND Advies B.V. streeft naar continue verbetering en duurzaam ondernemen is daar onderdeel van. De opgestelde doelstellingen moeten haalbaar zijn voor GRIND Advies B.V., want uiteindelijk moet er wel CO_2-reductie plaatsvinden.

Om de gekozen doelstellingen te behalen, stelt GRIND Advies B.V. maatregelen op die zij wil gaan doorvoeren. Deze maatregelen moeten uitvoerbaar en haalbaar zijn voor GRIND Advies B.V., zodat men haar doelstellingen kan behalen.

2. Leeswijzer – conform ISO 50001

Dit Energie Management Actieplan is opgebouwd conform de paragrafen 4.4.3, 4.4.4, 4.4.5, 4.4.6, 4.6.1 en 4.6.4 van de norm NEN-ISO 50001. Deze internationale erkende norm ISO 50001 bestaat uit eisen met gebruiksrichtlijnen voor Energie Management Systemen (EnMS).

In de onderstaande tabel is per paragraaf een verwijzing opgenomen naar het hoofdstuk in dit rapport waar het betreffende punt uit de ISO 50001-norm wordt behandeld.

ISO 50001	Onderwerp	Hoofdstuk
§4.4.3	Uitvoeren van een energiebeoordeling	3
§4.4.4	Uitgangswaarden voor energieverbruik / basisjaar	4
§4.4.5	Energieprestatie-indicatoren	6
§4.4.6	Doelstellingen, taakstellingen, actieplan	7
§4.6.1	Monitoren, meten en analyseren	6
§4.6.4	Afwijkingen, correcties, corrigerende en preventieve maatregelen	Nog niet van toepassing aangezien er nog geen maatregelen zijn getroffen

3. Stuurcyclus

Het CO_2-beleid van GRIND Advies B.V. kent halfjaarlijkse cycli. Jaarlijks worden er in juli en januari de volgende zaken geïnventariseerd:

- De gegevens voor de CO_2-footprint worden verzameld;
- Er wordt beoordeeld of de emissiefactoren nog actueel zijn;
- Eventuele significante veranderingen in het bedrijf welke een impact op de CO_2-footprint kunnen hebben;
- Of herberekening van emissies van voorgaande jaren vanwege deze veranderingen nodig is;
- De voortgang van de CO_2-reductie en het behalen van de doelstelling(en) wordt bepaald.

Hierna wordt beoordeeld of sturing op de doelstelling(en) en maatregelen nodig is. Het bijsturen van doelstellingen en maatregelen is mogelijk op verschillende manieren:

- Het aanscherpen van doelstellingen wanneer deze (te) eenvoudig behaald worden;
- Het nemen van extra maatregelen wanneer bepaalde maatregelen niet mogelijk bleken te zijn of de doelstellingen niet gehaald dreigen te worden.

Uiteraard wordt hierover intern en extern gecommuniceerd, zoals wordt aangeduid in het communicatieplan. Zoals gezegd wordt er halfjaarlijks geïnventariseerd hoe de CO_2-footprint er op dat moment uit ziet en wordt er beoordeeld of de maatregelen en doelstellingen behaald gaan worden. Dit gebeurt halfjaarlijks, in juli en in januari. Tijdens de Jij&GRIND-dag van de maand daarop, dus in augustus en februari, wordt de status van de CO_2-footprint en de gestelde maatregelen en doelstellingen besproken met de medewerkers van GRIND Advies B.V. De directie van GRIND Advies B.V. kan op basis van deze gegevens bepalen of bijsturing van de maatregelen en doelstellingen nodig is.

De jaarlijkse interne audit valt samen met de halfjaarlijkse inventarisatie. Deze staan jaarlijks voor juli en januari op de planning. De jaarlijkse interne audit is een vervolg van de halfjaarlijkse inventarisatie die in juli zal plaatsvinden. Het lijkt GRIND Advies B.V. verstandig om de jaarlijkse interne audit uit te voeren in augustus/september. Dit omdat er in juli een halfjaarlijkse inventarisatie zal plaatsvinden en het op deze manier goed elkaar zal aansluiten.

De jaarlijkse directiebeoordeling van het CO_2-managementsysteem valt, net zoals de jaarlijkse interne audit, samen met de halfjaarlijkse inventarisatie die in augustus/september zal plaatsvinden. Dit zal plaatsvinden voor de jaarlijkse ladderbeoordeling (oktober 2022/2023/2024) die wordt uitgevoerd door de Certificerende Instelling. Zo kan GRIND Advies B.V. zorgen voor bijsturing zodat nog steeds aan de eisen van de ladder kan worden voldaan.

Dit CO_2-beleid van GRIND Advies B.V. is gebaseerd op de PDCA-cyclus, ook wel de kwaliteitscirkel van Deming genoemd. Dit proces herhaalt zich continu en is gericht op continue verbetering. Door het inzetten van deze PDCA-cyclus wil GRIND Advies B.V. een systematische CO_2-reductie waarborgen.

Afbeelding 1 – PDCA-cyclus, Praktische Gids SKAO

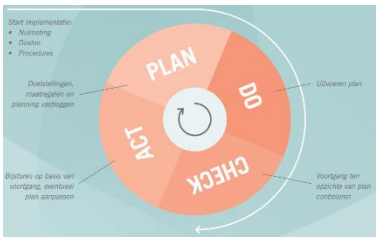

4. Reductiedoelstellingen ten opzichte van het referentiejaar

4.1 Algemeen

Het doel van de CO_2-Prestatieladder is het reduceren van de CO_2-uitstoot. GRIND Advies B.V. heeft als algemene doelstelling om de totale CO_2-uitstoot van de organisatie in de periode vanaf het tweede halfjaar van 2021 tot en met 2022 met **15%** te verminderen ten opzichte van het referentiejaar 2020. Dit wil GRIND Advies B.V. realiseren door de (grootste) energieverbruikers, waar men het meeste invloed op heeft, aan te pakken. Door de gekozen maatregelen en doelstellingen zal GRIND Advies B.V. er in de toekomst, ten opzichte van een 'corona-loos' jaar, op vooruit gaan.

De algemene doelstelling, het reduceren van de totale CO_2-uitstoot in de periode vanaf het tweede halfjaar van 2021 tot en met 2022 met **15%** ten opzichte van het referentiejaar 2020, is behaald. Het reduceren van de CO_2-uitstoot veroorzaakt door gas- en elektriciteitsverbruik ligt hieraan ten grondslag. Hieronder wordt het behalen van deze algemene doelstelling toegelicht:

Voorbeeld: Als het gas- en elektriciteitsverbruik en het aantal zakelijk gereden kilometers gelijk waren gebleven in 2022 ten opzichte van 2020, dan zouden de doorgevoerde maatregelen effect hebben gehad. Dit zou dan voor **32,32%** reductie van de totale CO_2-footprint hebben gezorgd.

$$\frac{\textbf{(1.225,49 – 1.810,81)}}{\textbf{1.810,81}} \textbf{ x 100\% = -32,32\%}$$

In de toekomst wil GRIND Advies B.V. het aantal autokilometers reduceren met **10%**. Deze doelstelling wordt gezien als een toekomstige doelstelling, aangezien het referentiejaar 2020 (corona-jaar) geen goede indicatie geeft van het aantal autokilometers voor in de toekomst. Deze doelstelling kan worden behaald als GRIND Advies B.V. weer terug kan naar de manier van werken zoals het voor 2020 was, hopelijk is dit in 2022 het geval. De CO_2-uitstoot veroorzaakt door autokilometers in 2022 kunnen een goede basis zijn om de doelstelling van **10%** minder autokilometers in het jaar 2023 te behalen.

Het is belangrijk om te benoemen dat het referentiejaar 2020 in de boeken gaat als 'corona-jaar'. Deze pandemie heeft grote invloed gehad op de manier van werken van GRIND Advies B.V. Immers werd thuiswerken de standaard voor de medewerkers van GRIND Advies B.V. waardoor er minder kilometers gemaakt zijn in het kader van werk-werk verkeer en woon-werk verkeer. De medewerkers van GRIND Advies B.V. maken gebruik van een privéauto voor zakelijk verkeer. Doordat zij deze gemaakte kilometers declareren, is er inzicht verkregen in het aantal reisbewegingen van het jaar 2023. Daarnaast beschikt GRIND Advies B.V. sinds april 2023 over een deelauto, welke gebruikt mag worden door de medewerkers van GRIND Advies B.V. Hier wordt een kilometerregistratie van bijgehouden.

Het jaar 2023 kan gezien worden als een 'corona-loos' jaar. De bedrijfsvoering, en daarbij de werkzaamheden, kon weer volledig uitgevoerd worden zoals het voor de corona-periode was. Daarnaast is GRIND Advies B.V. in 2021, 2022 en in de loop van 2023 erg gegroeid qua aantal medewerkers en FTE. Door deze gegevens krijgt GRIND Advies B.V. ook een beter beeld van haar CO_2-footprint, omdat de organisatie nu weer volledig draait zoals het voor ogen had. Dit betekent dus ook dat er veel meer reisbewegingen zijn ontstaan (door het extra aantal medewerkers en de projecten op locatie). Het gevolg hiervan is dat de CO_2-uitstoot veroorzaakt door werk-werk verkeer en woon-werk verkeer flink zal gaan toenemen. Dit is terug te zien in de CO_2-footprint van het jaar 2022 en in de CO_2-footprint van het eerste halfjaar van 2023.

Desondanks blijft het referentiejaar 2020 een mooi voorbeeld van hoe effectief en efficiënt thuiswerken kan zijn en GRIND Advies B.V. zal zowel de positieve als negatieve effecten van het thuiswerken meenemen bij het opstellen van de reductiedoelstellingen en de te nemen maatregelen.

4.2 Kwantitatieve reductiedoelstelling(en) per jaar per scope

Om uiteindelijk aan de algemene bedrijfsdoelstelling te kunnen voldoen zal GRIND Advies B.V. per jaar en per scope een reductiedoelstelling formuleren. Hieronder worden de kwantitatieve reductiedoelstellingen per jaar per scope toegelicht. Deze reductiedoelstellingen moeten worden behaald in de periode vanaf het tweede halfjaar van 2021 tot en met 2022.

De reductiedoelstelling voor scope 1 is:

- GRIND Advies B.V. wil de CO_2-uitstoot door **gasverbruik** voor het bedrijfsverzamelgebouw met **2%** verminderen.

De reductiedoelstelling voor scope 1 (gasverbruik), het verminderen van de CO_2-uitstoot door gasverbruik met **2%**, is behaald. Het overstappen op groen gas (PuurGroen gas i.p.v. MixGroen Gas) heeft gezorgd voor een reductie van **61,62%** wat betreft de CO_2-uitstoot door gasverbruik.

In 2020 werd er gebruik gemaakt van grijs gas met een emissiefactor van 1,884 en in 2022 (vanaf maart) werd er gebruik gemaakt van groen gas met een emissiefactor van 0,723. Hieronder de berekening:

$$\frac{\mathbf{(0{,}723 - 1{,}884)}}{\mathbf{1{,}884}} \mathbf{\times 100\% = -61{,}62\%}$$

De reductiedoelstelling voor scope 2 luidt als volgt:

- GRIND Advies B.V. wil de CO_2-uitstoot door **elektriciteitsverbruik** voor het bedrijfsverzamelgebouw met **100%** verminderen.

De reductiedoelstelling voor scope 2 (elektriciteitsverbruik), het verminderen van de CO_2-uitstoot door elektriciteitsverbruik met **100%**, is behaald. Het overstappen op groene stroom heeft gezorgd voor een reductie van **100%** wat betreft de CO_2-uitstoot door elektriciteitsverbruik.

In januari en februari van het jaar 2022 werd er gebruik gemaakt van grijze stroom met een emissiefactor van 0,523 en vanaf maart 2022 werd er gebruik gemaakt van groene stroom met een emissiefactor van 0. Hieronder de berekening:

$$\frac{\mathbf{(0{,}00 - 0{,}523)}}{\mathbf{0{,}523}} \mathbf{\times 100\% = -100{,}00\%}$$

Toekomstige doelstelling – verminderen aantal zakelijk gereden autokilometers

Daarnaast heeft GRIND Advies B.V. een doelstelling die zij in de toekomst graag wil nastreven en behalen, namelijk:

- GRIND Advies B.V. wil het aantal zakelijk gereden kilometers met privéauto's verminderen met **10%**, dus de CO_2-uitstoot door (zakelijk) gebruik privéauto's zal met **10%** verminderd worden. Deze doelstelling staat voor de komende jaren op de planning. Het daadwerkelijk doorvoeren van de maatregelen en het behalen van de doelstelling is sterk afhankelijk vanaf wanneer GRIND Advies B.V. weer terug kan naar haar 'oude' manier van werken.

Het is tot op heden nog niet mogelijk om de voortgang van deze toekomstige doelstelling te meten. Dit komt door het feit dat deze doelstelling gemeten en behaald kan worden op basis van de aantallen uit een nieuw referentiejaar.

Toekomstige doelstelling – Nieuw bedrijfsverzamelgebouw voorzien van groene energie

GRIND Advies B.V. wil in de toekomst altijd gebruik blijven maken van groene energie. Ook als er in de toekomst gekozen wordt voor een ander pand op een andere locatie moet groene energie de maatstaaf zijn.

Hieronder worden de verschillende doelstellingen met bijbehorende informatie schematisch weergegeven.

Tabel 1 – Schematische weergave reductiedoelstelling per jaar per scope

					Reductiedoelstelling per jaar		
	Uitstoot CO_2 (kg) in het referentie jaar 2020	Uitstoot CO_2 (kg) in het jaar 2021	Uitstoot CO_2 (kg) in het jaar 2022	Uitstoot CO_2 (kg) in het eerste halfjaar van 2023	Tweede helft van 2021 tot en met 2022	2023	Besparing
Scope 1 – gasverbruik kantoor	566,14	710,27	251,99	95,80	1,5 tot 2%	N.V.T.	156,
Scope 2 – elektriciteitsverbruik kantoor	236,44	278,83	40,51	0	100%	N.V.T.	40,5
Scope 2 – elektriciteitsverbruik thuiswerken	124,83	184,78	256,81	118,30	N.V.T.	N.V.T.	N.V.
Scope 2 – kilometers privéauto's	883,40	2.690,00	8.413,43		N.V.T.	10% minder autokilometers	Nog onb

5. Plan van Aanpak

5.1 Maatregelen scope 1

Aanschaffen groene(re) energie en doorvoeren gebruiksmaatregel thermostaat – gasverbruik

Om te kunnen voldoen aan de reductiedoelstelling voor scope 1 zal GRIND Advies B.V. maatregelen gaan nemen.

De maatregel die GRIND Advies B.V. voor ogen had, het overstappen naar een contract met groene energie, is begin 2022 doorgevoerd. Per 1 maart 2022 is het bedrijfsverzamelgebouw aan de Zijpendaalseweg 8 te Arnhem voorzien van groene energie. In het Energie Management Actieplan van 2020 en 2021 werd nog gesproken over een energie contract met MixGroen gas, waarbij er dus 10% groen gas geleverd kan worden. Met de energieleverancier is een PuurGroen gas contract afgesloten, waarbij er 100% groen gas geleverd wordt. Dit zorgt ervoor dat de CO_2-uitstoot door gasverbruik aanzienlijk lager ligt dan de jaren voorheen. Hierdoor is de doelstelling voor scope 1, 1,5% tot 2% CO_2-reductie van het gasverbruik, meer dan bereikt.

Met het doorvoeren van deze maatregel heeft GRIND Advies B.V. bijna haar 'plafond' bereikt op het gebied van CO_2-reductie voor het gasverbruik. GRIND Advies B.V. kan er wel voor kiezen om het gasverbruik te managen en bij te sturen. Dit kan door bijvoorbeeld een slimme thermostaat aan te schaffen, waardoor er gemakkelijker en sneller inzicht verkregen kan worden in het gasverbruik. Deze maatregel heeft meer betrekking en invloed op het gedrag van de medewerkers van GRIND Advies B.V./gebruikers van het pand, want de thermostaat is handmatig te bedienen.

5.2 Maatregelen scope 2

Om te kunnen voldoen aan de reductiedoelstellingen voor scope 2 zal GRIND Advies B.V. een aantal maatregelen moeten gaan nemen.

Aanschaffen groene(re) energie en doorvoeren gebruiksmaatregel – elektriciteitsverbruik

De maatregel die GRIND Advies B.V. voor ogen had, het overstappen naar een contract met groene energie, is begin 2022 doorgevoerd. Per 1 maart 2022 is het bedrijfsverzamelgebouw aan de Zijpendaalseweg 8 te Arnhem voorzien van groene energie. Dit betekent dat het bedrijfsverzamelgebouw wordt voorzien van 100% groene stroom en dit zorgt voor 0 kg CO_2-uitstoot. De doelstelling voor scope 2, de CO_2-uitstoot door elektriciteitsverbruik voor het bedrijfsverzamelgebouw met 100% verminderen, is hiermee bereikt.

Met het doorvoeren van deze maatregel heeft GRIND Advies B.V. haar 'plafond' bereikt op het gebied van CO_2-reductie voor het elektriciteitsverbruik. GRIND Advies B.V. kan er wel voor kiezen om het elektriciteitsverbruik te managen en bij te sturen. Dit kan door het invoeren van 'regels' met betrekking tot het gebruik van elektrische apparatuur, zoals het niet onnodig aanzetten van verlichting en beeldschermen en de laptop pas koppelen aan het stroomnetwerk als deze nog 10% batterij/accu over heeft. Deze maatregelen hebben meer betrekking en invloed op het gedrag van de medewerkers van GRIND Advies B.V./gebruikers van het pand, wat (soms) lastig te controleren is.

Deze 'regels' zullen geen invloed hebben op de CO_2-uitstoot door elektriciteitsverbruik, omdat het pand is voorzien van 100% groene stroom. Wel kan er hierdoor bewustwording worden gecreëerd.

Stimuleren OV-gebruik en thuiswerken

GRIND Advies B.V. wil het aantal gereden kilometers met privéauto's verminderen met **10%** zodat de totale CO_2-uitstoot van GRIND Advies B.V. wordt teruggedrongen. De huidige reisbewegingen voor zakelijk verkeer met privéauto's zorgen voor een CO_2-uitstoot van **4.178,35 kg**. Dat is ongeveer **95%** van de totale CO_2-footprint van GRIND Advies B.V.

Door het gebruik van het Openbaar Vervoer en het thuiswerken te stimuleren wil GRIND Advies B.V. de opgestelde reductiedoelstelling behalen. Dit gaat GRIND Advies B.V. doen door de volgende maatregelen door te voeren:

- GRIND Advies B.V. stelt een aantal standaard dagen in als voorkeurs-kantoordagen zodat collega's op hetzelfde moment op kantoor zijn om werkzaamheden af te stemmen en een positieve werksfeer te creëren en te behouden, maar vooral ook om onnodige reisbewegingen naar kantoor te voorkomen;
- Daarnaast heeft GRIND Advies B.V. de wens dat medewerkers per Openbaar Vervoer naar het kantoor in Arnhem moeten reizen, mits dit mogelijk* is;
- GRIND Advies B.V. zal ook in de toekomst blijven benadrukken dat het thuiswerken in 2020 en 2021 een efficiënte manier van werken is geweest, zodat medewerkers van GRIND Advies B.V. bewust raken van het feit dat er geen onnodige reisbewegingen plaats zullen moeten vinden. Thuiswerken is al onderdeel van de werkwijze van GRIND Advies B.V., dus men weet hoe zij hier mee om moeten gaan.

*Met mogelijk wordt hier bedoeld: het feit dat de reistijd niet te lang wordt en het gebruikersgemak van de medewerker niet (erg) beperkt wordt.

Het is voor GRIND Advies B.V. nog niet te bepalen hoeveel CO_2-reductie dit daadwerkelijk gaat opleveren. Zoals gezegd is de cijfermatige uitkomst van deze maatregelen sterk afhankelijk van het feit in welk jaar het aantal autokilometers weer redelijk op hetzelfde niveau is van voor de corona-periode. Zoals gezegd geven de jaren 2022 en 2023 een goed beeld van hoe het er aan toe ging voor de corona-periode. GRIND Advies B.V. gaat er dus vanuit dat het jaar 2023 het nieuwe referentiejaar zal worden. Op basis van de gegevens uit 2023 zal er dus een actuele CO2-footprint worden opgesteld, waarna de cijfermatige doelstelling van **10%** minder autokilometers kan worden berekend en doorgevoerd. Op basis van deze gegevens kan er worden berekend hoeveel CO_2-reductie deze maatregelen en doelstellingen zal opleveren.

GRIND Advies B.V. heeft het gas- en elektriciteitsverbruik maximaal kunnen 'vergroenen' en de doelstellingen die hierbij horen zijn in het begin van 2022 al behaald. GRIND Advies B.V. wil zoals gezegd de energiestromen waar men zelf het meeste invloed op heeft aanpakken en dat doet men mede door in te zetten op maximale vergroening van deze energiestromen.

De doelstellingen die in 2020 en 2021 voor scope 1 en scope 2 zijn opgesteld heeft GRIND Advies B.V. behaald. De reductiedoelstelling voor scope 3, business travel, is sterk afhankelijk van opdrachtgevers. Als zij de wens hebben dat de medewerker van GRIND Advies B.V. op locatie aanwezig moet zijn, dan zijn reisbewegingen onvermijdelijk. GRIND Advies B.V. kan in de toekomst in gesprek gaan met opdrachtgevers om deze doelstelling met hen te delen, zodat de opdrachtgever weet dat GRIND Advies B.V. met CO_2-reductie bezig is en er misschien een afspraak gemaakt kan worden over het aantal reisbewegingen per opdracht. GRIND Advies B.V. wil in de toekomst dus **10%** minder autokilometers maken, maar dit zal dan berekend moeten worden ten opzichte van het nieuwe referentiejaar 2023.

5.3 Overige maatregelen

Bij het aanschaffen van laptops heeft GRIND Advies B.V. destijds al gekozen voor laptops die voorzien zijn van het Energy Star label. Deze maatregel wordt dus nog steeds nageleefd. Uit onderzoek blijkt dat laptops met het Energy Star label 25% tot 40% minder energie verbruiken dan gebruikelijke laptops. Aangezien de werkzaamheden van GRIND Advies B.V. grotendeels worden uitgevoerd via de laptop(s), is dit een verstandige keuze geweest. Dit beleid zet men dan ook zeker door.

Daarnaast heeft GRIND Advies B.V. een inventarisatie gemaakt van maatregelen die mogelijk genomen kunnen worden om de CO_2-uitstoot van GRIND Advies B.V. te reduceren. Dit zijn vooral maatregelen die een minimaal effect hebben op de CO_2-footprint van GRIND Advies B.V. Daarbij kan gedacht worden aan gedrags- en gebruiksmaatregelen. Hieronder een lijst van mogelijke maatregelen:

- Aanschaffen slimme thermostaat voor het beter managen van het gasverbruik;
- Bij aanschaf nieuwe producten focussen op A-label producten;
- Energiezuinige verlichting/verlichtingsinstallaties aanschaffen voor het bedrijfsverzamelgebouw;
- In gesprek gaan met de medehuurders en de pandeigenaar over mogelijkheden om het gasverbruik te verminderen.

GRIND Advies B.V. heeft in december 2022 radiatorfolie, raamfolie en tochtstrips laten aanbrengen. Dit zodat het pand aan de Zijpendaalseweg in Arnhem beter geïsoleerd wordt en er dus minder warmte (gasverbruik) verloren gaat. Dit zijn maatregelen die tijdens de opvolgingsaudit van oktober 2022 naar voren zijn gekomen. Ook is er een boiler met tijdschakelaar geïnstalleerd in de keuken. Dit zodat de boiler na kantoortijden (lees: 18:00 tot 08:00 uur) niet meer aan staat.

5.4 Maatregellijst

GRIND Advies B.V. heeft haar opgestelde maatregelen 'getoetst' door de Maatregellijst van SKAO in te vullen. De maatregelen die GRIND Advies B.V. heeft opgesteld zijn vergelijkbaar met maatregelen uit de Maatregellijst van SKAO. Hieronder worden de opgestelde maatregelen van GRIND Advies B.V. vergeleken met de maatregelen uit de Maatregellijst 2023 van SKAO, zodat GRIND Advies B.V. de ambitieniveaus van haar maatregelen kan bepalen.

Scope 1 – Groene energie - gasverbruik

De maatregel die genomen is om de CO_2-emissie van scope 1 te reduceren heeft betrekking op het gasverbruik van het bedrijfsverzamelgebouw. Door een nieuw energiecontract met de energieleverancier aan te gaan, waarbij er gekozen is voor een Puur Groen Gas contract, zal **100%** van het aangeleverde gas bestaan uit groen gas. Dit betekent dus dat de uiteindelijke CO_2-uitstoot middels gasverbruik flink gereduceerd zal worden.

Deze maatregel valt enigszins samen met twee maatregelen die opgesteld zijn voor kantoren. De eerste maatregel is ambitieniveau C – Ambitieus en de tweede is ambitieniveau B – Vooruitstrevend. Dit zijn:

- Voor meer dan 80% van het gebruikersoppervlak wordt duurzame warmte toegepast voor ruimteverwarming;
- Minstens één kantoor wordt verwarmd met groen gas met NTA 8080 of ISCC certificaat.

De maatregel die GRIND Advies B.V. heeft doorgevoerd valt tussen beide ambitieniveaus B en C in. Het aangaan van een nieuw energiecontract (Puur Groen Gas) is dus een goede maatregel geweest.

Scope 2 – Groene energie - elektriciteitsverbruik

Om de CO_2-emissie van scope 2 te reduceren wil GRIND Advies B.V. onder andere de CO_2-emissie door elektriciteitsverbruik reduceren. Door te kiezen voor een groener energiecontract, waarbij er gekozen wordt voor **100%** groene stroom, zal de CO_2-uitstoot door elektriciteitsverbruik met **100%** verminderd worden. Daarmee is het elektriciteitsverbruik van het bedrijfsverzamelgebouw irrelevant geworden met betrekking tot de CO_2-uitstoot van GRIND Advies B.V. Echter is GRIND Advies B.V. van mening dat er geen waardevolle energie verspilt moet worden. GRIND Advies B.V. zal er dan ook voor waken dat het elektriciteitsverbruik binnen de perken blijft.

Deze maatregel is te vergelijken met de volgende maatregel uit de maatregellijst 2022 van SKAO:

- Meer dan 98% van de gebruikte elektriciteit is groene stroom of vergroend met Nederlandse GVO's.

Dit is een maatregel van ambitieniveau B – Vooruitstrevend. Het bedrijfsverzamelgebouw waarin GRIND Advies B.V. gevestigd is, wordt voorzien van 100% groene stroom. Deze maatregel heeft GRIND Advies B.V. doorgevoerd en dus is deze doelstelling, van een vooruitstrevend ambitieniveau, behaald.

Scope 2 – Stimuleren OV-gebruik en thuiswerken

GRIND Advies B.V. wil de CO_2-uitstoot door zakelijk gebruik privéauto's terugdringen met **10%** door deze autokilometers te vervangen door het gebruik van het Openbaar Vervoer en het thuiswerken te stimuleren.

Deze maatregelen valt deels samen met een drietal maatregelen uit de maatregellijst 2023 van SKAO. Dit zijn de maatregelen:

- Stimuleren carpoolen en gebruik deelauto's;
- Terugdringen autogebruik;
- Terugdringen personenmobiliteit thuiswerken en teleconferencing.

GRIND Advies B.V. wil het autogebruik terugdringen door het beleid voor het gebruik van Openbaar Vervoer door te zetten. De Maatregellijst 2023 van SKAO geeft voorbeelden zoals het beschikbaar stellen van een mobiliteitskaart of het invoeren van een persoonlijk mobiliteitsbudget. Dit zijn mogelijkheden die GRIND Advies B.V. in de toekomst zou kunnen toepassen. Het is belangrijk om te benoemen dat GRIND Advies B.V. de voorkeur geeft aan reizen met het Openbaar Vervoer, mits dit niet zorgt voor veel extra reistijd en het 'gebruikersgemak' van de medewerkers niet (erg) beperkt.

De maatregel van GRIND Advies B.V. is lastig te vergelijken met de maatregel uit de Maatregellijst 2023 van SKAO, dus beoordeeld GRIND Advies B.V. haar eigen maatregel als een maatregel van een standaard ambitieniveau.

Over het algemeen wil GRIND Advies B.V. het aantal reisbewegingen reduceren. Een onderdeel hiervan is het samen reizen, oftewel carpoolen, naar projectlocaties of naar de locatie van de opdrachtgever. Dit is volgens GRIND Advies B.V. niet meer dan logisch, omdat dit ook een positieve effect heeft op de onderlinge relatie tussen medewerkers.

GRIND Advies B.V. wil het thuiswerken stimuleren om het aantal reisbewegingen te reduceren. Dit leidt tot efficiënter werken maar ook tot een reductie van de CO_2-uitstoot. Eén van de maatregelen die GRIND Advies B.V. wil doorvoeren is het bepalen van voorkeurs-kantoordagen. Dit houdt in dat de medewerkers van GRIND Advies B.V. op die dagen naar kantoor kunnen en mogen komen en deze dagen ook aanhouden voor het maken van afspraken (zoals samenwerken met collega's). Op de overige dagen is het thuiswerken dan van toepassing. Kort gezegd: op kantoor werken is goed voor de bedrijfsvoering, maar als er thuis gewerkt kan worden dan heeft dat de voorkeur.

De medewerkers van GRIND Advies B.V. hebben de mogelijkheid om te werken op het eigen kantoor in Arnhem, bij de opdrachtgever op locatie of thuis. Het thuiswerken is dus al verweven in de manier van werken van GRIND Advies B.V.

Deze maatregel is lastig te vergelijken met de maatregel uit de Maatregellijst 2023 van SKAO, maar op basis van de aanwezige kennis en feiten over het thuiswerken beoordeeld GRIND Advies B.V. dat haar huidige beleid en de opgestelde maatregel van een vooruitstrevend ambitieniveau. GRIND Advies B.V. hanteert een manier van werken waarbij de medewerkers dus de mogelijkheid hebben om thuis te werken. Dit heeft al een positief effect op het aantal reisbewegingen binnen GRIND Advies B.V.

Overige maatregelen

De medewerkers van GRIND Advies B.V. worden voorzien van een laptop met het Energy Star label. Het gaat hierbij om de laptop HP ProBook 445R G6. Het is destijds al een bewuste keuze geweest om een laptop met Energy Star label aan te schaffen. Deze maatregel is tot nu toe altijd doorgezet en GRIND Advies B.V. wil dit beleid ook zeker doorzetten in de toekomst.

Deze maatregel is te vergelijken met een maatregel uit de maatregellijst 2023 van SKAO, namelijk:

- Het bedrijf heeft bij aankoop van computers, laptops, monitors, voedingen, UPS, servers, reproductieapparatuur en printers aantoonbaar gekozen voor producten met het Energy Star label.

Deze maatregel wordt beoordeeld als een maatregel van een standaard ambitieniveau.

Daarnaast wil GRIND Advies B.V. het CO_2-bewustzijn van de medewerkers vergroten. Door hen actief te betrekken bij vraagstukken omtrent CO_2-reductie, kan het CO_2-bewustzijn worden vergroot. Nieuwe medewerkers van GRIND Advies B.V. zullen kennismaken met GRIND Advies B.V. en de CO2-Prestatieladder en daarnaast is de CO_2-Prestatieladder en CO_2-reductie een maandelijks terugkomend thema tijdens de Jij&GRIND-dag.

Beoordeling maatregelen

Na het beoordelen van de eigen maatregelen in vergelijking met de maatregelen uit de Maatregellijst 2023 van SKAO ziet GRIND Advies B.V. zichzelf als ***middenmoter***. Enerzijds zijn de maatregelen die GRIND Advies B.V. wil gaan doorvoeren/heeft doorgevoerd van een standaard niveau, wat mede komt doordat GRIND Advies B.V. beperkte mogelijkheden heeft om invloed uit te oefenen op het reduceren van de relevantie CO_2-emissies. Anderzijds toont GRIND Advies B.V. daadkracht door maatregelen te treffen op zaken waar het wel invloed op heeft. Zoals het beperken van de reisbewegingen en het aanschaffen van energiezuinige producten.

6. Monitoring en meting

6.1 Rapportage monitoring en meting

Zoals wordt aangeduid in hoofdstuk 2 – Stuurcyclus, inventariseert GRIND Advies B.V. halfjaarlijks de belangrijke informatie voor het CO_2-beleid van GRIND Advies B.V. Zo kan er tijdig inzicht worden verkregen in de voortgang van de opgestelde reductiedoelstellingen en kan de directie op basis van deze rapportage beslissen of bijsturing van de doelstellingen, maatregelen en/of aanpassingen van het plan noodzakelijk is.

In deze rapportage wordt het volgende opgenomen:

- Een overzicht van het energieverbruik en de CO_2-emissie per scope;
- Een vergelijking van het huidige energieverbruik ten opzichte van het referentiejaar (2020);
- Een analyse van opvallende toenamen/afnamen van het verbruik en/of CO_2-emissie;
- De voortgang van en de prognose voor het behalen van de gestelde reductiedoelstellingen en eventuele aanbevelingen voor preventie of corrigerende maatregelen;
- Algemene ontwikkelingen.

6.2 Energieprestatie-indicatoren (EnPI's)

GRIND Advies B.V. heeft een aantal energieprestatie-indicatoren (EnPI's) geïdentificeerd, die geschikt zijn voor het monitoren en meten van de energieprestaties van de organisatie. De inzichten van de CO_2-uitstoot per scope zijn de basis voor de verschillende EnPI's. Door deze aantallen in verhouding te brengen met de **omzet** (per honderdduizend of miljoen euro) en het aantal **FTE** kan er in de toekomst een waardevolle vergelijking worden gemaakt met voorgaande jaren. Dit schema is de basis voor de metingen van de komende jaren.

Tabel 2 – Overzicht Energieprestatie-indicatoren

	2020 (referentiejaar)	2021	2022	2023
Totale CO_2-emissie (ton CO_2)	1,811	3,8660	8,9740	Onbekend
Scope 1 (ton CO_2)	0,5661	0,7103	0,2520	Onbekend
Scope 2 (ton CO_2)	1,2449	3,1557	8,7220	Onbekend
Aantal FTE	3,5	6,2	6,9	7,7
Scope 1+2 ton CO_2/FTE	0,5174	0,6236	1.3006	Onbekend
Scope 1 ton CO_2/FTE	0,1617	0,1146	0,0365	Onbekend
Scope 2 ton CO_2/FTE	0,3557	0,5090	1,2641	Onbekend
Omzet (per honderdduizend euro)	5,26	9,50	10,91	Onbekend
Scope 1+2 ton CO_2/€	0,3443	0,4069	0,8225	Onbekend
Scope 1 ton CO_2/€	0,1076	0,0748	0,0231	Onbekend
Scope 2 ton CO_2/€	0,2367	0,3322	0,7994	Onbekend

7. Actieplan

7.1 Verantwoordelijke(n)

Binnen GRIND Advies B.V. is de directie eindverantwoordelijk voor het uitvoeren van het Energie Management Actieplan binnen het opgestelde CO_2-beleid. Binnen GRIND Advies B.V. zal er altijd een operationele (eind)verantwoordelijke zijn voor deze processen. De sterke voorkeur gaat uit naar een persoon die betrokken is geweest bij de implementatie van de CO_2-Prestatieladder, omdat deze persoon al bekend is met de inhoudelijke stappen van het proces. Deze persoon wordt in het schema hieronder aangeduid als operationeel (eind)verantwoordelijke.

7.2 Actieplan

Tabel 3 – Actieplan GRIND Advies B.V.

						Status	
Nr.	**Datum invoer**	**Actie/Doelstelling**	**Mogelijke CO_2-reductie of energiebesparing (%)**	**Verantwoordelijke(n) en eventueel betrokken belanghebbenden**	**Streefdatum**	**Gerealiseerd Gecommuniceerd Gedocumenteerd**	**Datum**
1.	April 2021	In gesprek gaan met medehuurders bedrijfsverzamelgebouw over te nemen maatregelen	Betrekking op gas- en elektriciteitsverbruik	Directie/ Operationeel (eind)verantwoordelijke	31-12-2021	Gerealiseerd	30-07-2021
1.1	December 2021	Overstappen op groene stroom	100% - scope 2	Directie/ Operationeel (eind)verantwoordelijke	01-07-2022	Gerealiseerd	01-03-2022
1.2	December 2021	Overstappen op energiezuinig(er) gas	100% groen gas. Energiebesparing nog onbekend - scope 1	Directie/ Operationeel (eind)verantwoordelijke	01-07-2022	Gerealiseerd	01-03-2022
2	April 2021	Verminderen zakelijke kilometers privéauto's	10% - scope 2 (Business Travel)	Directie/ Operationeel (eind)verantwoordelijke/ Medewerkers GRIND Advies B.V.	31-12-2021	Gedocumenteerd ==> invoering maatregel(en) moet nog worden 'vastgelegd'	27-01-2022

10 Oct 2023 14:39 +0200
Arnhem

M. Janssen
QUALIFIED SIGNATURE